

ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПРИДБАННЯМ СВЯТКОВИХ ПОДАРУНКІВ ДЛЯ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ

Відповідно до Закону України "Про звільнення від оподаткування грошових коштів, які спрямовуються на проведення новорічних і різдвяних свят для дітей і підлітків, та операцій з продажу дитячих святкових подарунків" від ОБ.11.98 р. № 228-XIV суми коштів, які підприємства (платники податку на прибуток) перераховують органам державної влади, місцевого самоврядування, громадським організаціям та створеним ними закладам освіти, охорони здоров'я та культури, ідо утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, на проведення новорічних і різдвяних свят для дітей і підлітків та придбання дитячих святкових подарунків, включаються до складу валових витрат таких підприємств - платників податку у розмірі не більше 6% оподаткованого прибутку попереднього звітного кварталу.

Відповідно до Закону України "Про оплату праці" від 24.03.95 р. № 108/95-ВР та Інструкції зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Міністерства статистики України від 11 грудня 1995 р. № 323 (п.4.8), вартість подарунків дітям до свят не входить до складу фонду оплати праці.

Приклад 1. Сума оподаткованого прибутку підприємства за III квартал 1998 р. склала 160 тис.грн.

Підприємство може перерахувати кошти органам державного місцевого самоврядування, громадським організаціям та створеним ними закладами освіти, охорони здоров'я та культури, що утримуються за рахунок коштів бюджетів, на проведення НОВОРІЧНИХ СВЯТ для дітей і підлітків, на придбання дитячих святкових подарунків в сумі 9600 грн. (160000 x 0,06).

Дитячі святкові подарунки, відповідно до вищезазначеного Закону, - це набори, що містять лише кондитерські вироби, іграшки вітчизняного виробництва і фрукти, загальною вартістю не більше 17 грн.

Якщо в IV кварталі 1998 р. оподатковуваний прибуток складе, наприклад, 172 тис.грн., то з урахуванням належної суми для перерахування відповідним органам на проведення новорічних і різдвяних свят для дітей і підлітків оподатковуваний прибуток має бути зменшений на 9600 грн. (172000 - 9600) і складе 162400 грн.

Податок на прибуток підприємства - платника податку в IV кварталі, нарахований у розмірі 30% від суми 162400 грн., складе 48720 грн.

Запис в обліку:

а) податкові зобов'язання:

Дт 81 "Використання прибутку"

Кт 68 "Розрахунки з бюджетом";

б) перерахування до бюджету:

Дт 68

Кт 51 "Розрахункові рахунки".

Сума, перерахована підприємством у розмірі 9600 грн. у грудні вищезазначеним відповідним органам на придбання дитячих святкових подарунків (у розмірі 6% оподатковуваного прибутку попереднього звітного кварталу), включається до складу валових витрат і відображається таким записом в обліку:

Дт 18 "Валові витрати"

Кт 51

Одночасно:

Дт 76 "Розрахунки з різними дебіторами і кредиторами"

Кт 18

Списування цих витрат:

Дт 87 "Фонди економічного стимулювання"

або **Дт 88 "Фонди спеціального призначення"**

Кт 76.

Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з продажу виробничими та торговими підприємствами дитячих святкових подарунків, що закупаються за рахунок коштів Фонду соціального страхування України, профспілкових комітетів підприємств і організацій, інших неприбуткових організацій. При цьому суми податку, сплачені виробниками дитячих святкових подарунків за придбання сировини, матеріалів для їх виробництва, відносяться до складу валових витрат і до податкового кредиту не включаються.

Приклад 2. Закуплено новорічних та різдвяних подарунків за рахунок коштів Фонду соціального страхування України на 2000 грн. (без ПДВ):

а) перерахування коштів:

Дт 76

Кт 51

б) списування витрат за рахунок коштів Фонду соціального страхування:

Дт 69 "Розрахунки по соцстраху"

Кт 76

Приклад 3. Закуплена сировина, матеріали на 1000 грн. (ПДВ - 200 грн., що до податкового кредиту не включається) для виготовлення продукції підприємством, яке реалізує новорічні подарунки. Запис в обліку:

1. Перераховано постачальнику за придбані матеріали, сировину 1200 грн. (з урахуванням ПДВ):

Дт 60 "Розрахунки з постачальниками і підрядчиками"

Кт 51

2. Оприбуткування сировини, матеріалів:

Дт 05 "Матеріали"

Кт 60 "Розрахунки з постачальниками і підрядчиками".

3. Виготовлення продукції (подарунків) - 1200 грн.:

Дт 20 "Основне виробництво" або Дт 44 "Витрати обігу"

Кт 05

Аналізуючи можливість фінансування заходів, пов'язаних з організацією та проведенням новорічних і різдвяних свят для дітей і підлітків працівників закладів освіти, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, можна зробити висновок, що придбання святкових подарунків в основному здійснюється за рахунок профспілкових членських внесків працівників освіти, технічного персоналу, вчителів, викладачів вузів, вихователів, обслуговуючого персоналу та ін., із заробітної плати яких відраховується 1% профспілкових внесків. Запис в обліку:

Дт 70 "Розрахунки з оплати праці"

Кт 76

За ці кошти закупаються подарунки тільки дітям, батьки яких є членами профспілкової організації. Вартість одного подарунку практично однакова як у школах, так і в вузах - 4 грн. 50 коп.

Сиротам, малозабезпеченим дітям у школах кошти на подарунки виділяють районні організації.

До дитячого подарунка вартістю 4 грн. 50 коп. дітям шкіл можуть додаткового виділятися кошти районною адміністрацією у вигляді оплачених квитків до цирку, а також можливі додаткові подарунки з благодійних фондів.

Приклад 4.

У грудні 1998 р. профкомітетом УДУХТ виділено кошти (за рахунок членських внесків працівників вузу) в сумі 2470 грн. (4 грн. 50 коп. x 550) на подарунки дітям до 14 років (включно), батьки яких є членами цієї профспілкової організації. Ця сума направляється на проведення культурно-масової роботи.

У вузі є 200 студентів з маленькими дітьми. Студентським профкомом перераховано міському комітету профспілок 900 грн. на дитячі подарунки теж по 4 грн. 50 коп. за подарунок. Студентські профвнески, звичайно, цю суму не перекривають (щомісячні профвнески символічні - 10 коп., як і символічна їхня стипендія - 9 грн.). Відповідна сума на дитячі подарунки студентською профорганізацією також направляється на проведення культурно-масової роботи.

Інші організації, які хоч і є платниками податку, але не перераховують кошти для придбання дитячих святкових подарунків органам державної влади, місцевого самоврядування, громадським організаціям, закладам освіти, охорони здоров'я та культури, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, свої витрати на придбання дитячих святкових подарунків, відповідно до Закону України від 05.11.98 р. № 228-XIV, до складу валових витрат не включають, і відповідно до Закону України "Про оплату праці" від 24.03.95 р. № 108/95-ВР та Інструкції зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Міністерства статистики України від 11.12.95 р. № 323 (п.4.8), вартість подарунків дітям до свят не входить до складу фонду оплати праці.

Витрати на святкові дитячі подарунки можна списувати за рахунок власних коштів підприємства. Запис в обліку:

1. Придбання подарунків або сировини для виготовлення подарунків (з ПДВ):

Дт 05, 41 "Товари", 44

Кт 60

2. Оплата:

Дт 60

Кт 51

3. Списання витрат на придбання дитячих подарунків:

Дт 69, 81 "Використання прибутку", 87, 88, 98 "Невикористаний прибуток (непокриті збитки) минулих років"

Кт 05, 41, 44.

Закупівлю дитячих подарунків таким підприємствам можна організувати за рахунок коштів своєї профспілкової організації. Такі витрати до обліку підприємства не відносяться.

***Надія ТКАЧЕНКО,
професор кафедри обліку і аудиту
Українського державного університету
харчових технологій***